

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ
ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกอ้อย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกอ้อย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เกษตรกรรมถือได้ว่าเป็นโครงสร้างหลักอันหนึ่งในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยรายได้หลักของประเทศไทยส่วนหนึ่งคือการขายสินค้าซึ่งเป็นผลผลิตจากการเกษตร ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ผลผลิตที่สำคัญของประเทศไทยอันดับต้น ๆ ได้แก่ ข้าวสารพืชไร่ พืชน้ำมัน ยางพารา น้ำตาล (อ้อย) เป็นต้น ทั้งนี้ปัจจุบันตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรและข้อกำหนดทางการค้าด้านอื่น ๆ ดังนั้นประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในด้านต่าง ๆ จึงควรมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมด้านการเกษตรในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดรูปแบบการปฏิบัติงานที่ดิน วิธีการเพาะปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวผลผลิต ทั้งนี้ควรมีรูปแบบด้านการเกษตรที่ชัดเจนและได้มาตรฐานด้วย เพื่อเป็นการยกระดับการผลิตให้เป็นสากล อันจะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสถานการณ์ปัจจุบัน

ในอดีต ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษามีความรู้ในด้านวิชาการที่ดี มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้น ประเทศไทยจึงใช้ระบบคุณวุฒิทางการศึกษาเป็นสิ่งแวดล้อมระดับความสามารถของบุคคล และเป็นสิ่งสำคัญในการจ้างงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมาโดยตลอดเมื่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรับผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ทางวิชาการเข้ามาทำงานแล้ว จำเป็นต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อให้บุคลากรใหม่มีสมรรถนะที่จะสามารถทำงานให้แก่องค์กรได้ต่อไป ซึ่งต้องใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก แต่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงจนถึงภาวะการณ์ในปัจจุบัน ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาคธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัวเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันโดยการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มสมรรถนะบุคลากรเดิม ส่วนบุคลากรใหม่ก็ต้องมีความสามารถและสมรรถนะเพียงพอที่จะเริ่มงานได้ในทันทีเช่นเดียวกัน จะมีความรู้เฉพาะเชิงวิชาการเช่นในอดีตไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ในหลายประเทศจึงได้พัฒนาระบบฐานสมรรถนะบุคคล ซึ่งรู้จักกันดีในนาม “ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” มาอย่างต่อเนื่องและบางประเทศได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการแล้ว

นอกจากนี้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 เพื่อให้ประเทศสมาชิกมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยการเปิดตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน สามารถส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกได้ แต่ในปัจจุบันการเกษตรของไทยยังไม่มีมาตรฐานวิชาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมารองรับ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บุคลากรในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถจ้างงานได้ตรงกับความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกอ้อย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการในประเทศ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล จะเป็นกลไกหนึ่งที่จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรในการเพิ่มพูนสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานภาคเกษตรในอนาคต ให้เป็นเกษตรกรที่มีความมั่นคงในอาชีพและรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความพร้อมที่จะก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
B67	จัดการผลิตภาพการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง
B68	แก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูก

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีสมรรถนะทางเทคนิคและการจัดการในกระบวนการเพาะปลูกย่อย สามารถแก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในการเพาะปลูกย่อย โดยคิดวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินสถานการณ์ และวางแผนได้ด้วยตนเอง ใช้ทฤษฎีหรือหลักการในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงานเพาะปลูกย่อยที่ซับซ้อน มีทักษะในการจัดการและพัฒนาผลิตภาพการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง สามารถถ่ายทอดและกำกับดูแลผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานได้ตามแผน มีความเป็นผู้นำ ประเมินผลการปฏิบัติงานได้ เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพเพาะปลูกย่อย

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพสาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 5 มีคุณสมบัติดังนี้

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 4 ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 3 ไม่น้อยกว่า 2 ปี

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้อง ระดับ 3 และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 3 ปี อย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เกี่ยวข้อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 1 ปี อย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 2 ปี อย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 3 ปี อย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 5 ปี อย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกย่อย ไม่น้อยกว่า 6 ปี อย่างต่อเนื่อง

2. ผู้มีคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 5 สามารถเลื่อนระดับเป็นระดับ 6 ได้ ต้องสอบผ่านเกณฑ์ประเมินการสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์เชิงเทคนิค สำหรับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกย่อย ระดับ 6

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้เตรียมดินเพาะปลูกย่อย ผู้ปลูกย่อย ผู้ดูแลรักษาย่อย ผู้เก็บเกี่ยวย่อย เกษตรกรเพาะปลูกย่อย

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

B67 จัดการผลิตภาพการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง

B68 แก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูก

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ	B	ผลิตได้อย่างมีมาตรฐาน	B6	พัฒนาการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูก

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
B6	พัฒนาการผลิตหรือบริการในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย	B67	จัดการผลิตภาพการเพาะปลูกอ้อยอย่างต่อเนื่อง	B671	จัดการทรัพยากรเพื่อการเพาะปลูกอ้อยอย่างสมดุล
				B672	เพิ่มผลผลิตอ้อยที่มีคุณธรรมและยั่งยืน
				B673	ผลผลิตอ้อยที่มีคุณภาพ
				B674	พัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล
				B675	พัฒนาระบบสนับสนุนการเพาะปลูกอ้อย
		B68	แก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย	B681	วิเคราะห์เพื่อเพื่อวางแผนแก้ปัญหา
				B682	ตัดสินใจแก้ปัญหาทางานที่ซับซ้อน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B67
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการผลผลิตการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการผลผลิตการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยการจัดการทรัพยากรเพื่อการเพาะปลูกอย่างสมดุล การเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณธรรม และยั่งยืนการผลิตคุณภาพสูง การพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล และการพัฒนาระบบสนับสนุนการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการผลผลิตการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดการทรัพยากรเพื่อการเพาะปลูกอย่างสมดุล โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก และลดต้นทุนการเพาะปลูก สามารถเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณธรรมและยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก เพาะปลูกอย่างเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติโดยถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถผลิตอ้อยที่มีคุณภาพ โดยผลิตอ้อยที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล โดยปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักความปลอดภัยบำรุงรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล และประสานให้คำปรึกษาแนะนำผู้ร่วมงาน ให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน สามารถพัฒนาระบบสนับสนุนการเพาะปลูก โดยจัดระบบเก็บข้อมูลและเอกสาร และเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด มีทักษะในการจัดการผลผลิตการทำงาน ถ่ายทอดสอนงาน และกำกับดูแลผู้ร่วมงานให้บรรลุงานตามแผน เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B671 จัดการทรัพยากรเพื่อการเพาะปลูกอย่างสมดุล	1.1 ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 1.2 จัดการทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก 1.3 ลดต้นทุนการเพาะปลูก	ข้อสอบข้อเขียน
B672 เพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณธรรมและยั่งยืน	2.1 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก 2.2 เพาะปลูกอย่างเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติโดยถูกต้องตามกฎหมาย 2.3 เพาะปลูกอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B673 ผลิต่อที่มีคุณภาพ	3.1 ผลิต่อที่ได้มาตรฐาน 3.2 ผลิต่อที่ปลอดภัย	ข้อสอบข้อเขียน
B674 พัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล	4.1 ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักความปลอดภัย 4.2 บำรุงรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล 4.3 ให้คำแนะนำ กำกับดูแล ผู้ร่วมงานให้บรรลุงานตามแผน	ข้อสอบข้อเขียน
B675 พัฒนาระบบสนับสนุนการเพาะปลูกอ้อย	5.1 จัดระบบเก็บข้อมูลและเอกสาร 5.2 เชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

การใช้ทรัพยากรหมุนเวียนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ข้อมูลความต้องการของตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงงานน้ำตาล ตลาดในภูมิภาค หรือตลาดโลก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสบการณ์การปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การจัดการทรัพยากรเพื่อการเพาะปลูกอ้อยอย่างสมดุล คือการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นโดยนำมาหมุนเวียนใช้เพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูกอ้อย และลดต้นทุนการเพาะปลูกอ้อย
2. การเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณธรรมและยั่งยืน คือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความยั่งยืนของกิจกรรมการเพาะปลูกอ้อย ปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมในเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติโดยถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. การผลิตอ้อยที่มีคุณภาพ คือการผลิตอ้อยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย เช่น อ้อยที่ได้รับการรับรองจากมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี
4. การพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล คือการพัฒนาคุณภาพผู้ปฏิบัติงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย
  - การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักความปลอดภัย ประสิทธิภาพในที่นี้จะหมายถึง วิธีการทำงานที่ใช้เวลาและสูญเสียพลังงานในการทำงานน้อยที่สุด แต่เกิดประโยชน์ และความพึงพอใจสูงสุด

- การบำรุงรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้มีสุขภาพดี มีพลังร่างกายแข็งแรง มีภูมิคุ้มกัน
ส่งผลกระทบทางบวกต่อการปฏิบัติงานของบุคคล สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การให้คำแนะนำ กำกับดูแล ผู้ร่วมงานให้บรรลุงานตามแผน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจชัดเจนในวิธีปฏิบัติ
รวมถึงการถ่ายทอดทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้ในงานตามประสบการณ์

5. การพัฒนาระบบสนับสนุนการเพาะปลูกอ้อย คือการจัดระบบเก็บข้อมูลและเอกสารเพื่อนำข้อมูลกลับมาใช้ประโยชน์ มีการเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด
เพื่อสนับสนุนการเพาะปลูกอ้อยให้ผลิตได้อย่างยั่งยืน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน
สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม
ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้
สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ B68
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ แก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูกอ้อย

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อยประกอบด้วย การวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์ และการตัดสินใจแก้ปัญหา

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย สามารถวิเคราะห์เพื่อวางแผนแก้ปัญหา โดยการประเมินผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง แล้วนำมาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหรือเพื่อพัฒนางานในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาทางานที่ซับซ้อน โดยใช้หลักการหรือความรู้เชิงทฤษฎีในการตัดสินใจและบันทึกข้อมูลการดำเนินการ เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
B681 วิเคราะห์เพื่อเพื่อวางแผนแก้ปัญหา	1.1 ประเมินผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง 1.2 วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อสรุปปัญหา 1.3 วางแผนแก้ปัญหา	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
B682 ตัดสินใจแก้ปัญหาทางานที่ซับซ้อน	2.1 ใช้หลักการหรือความรู้เชิงทฤษฎีที่ซับซ้อนในการตัดสินใจ 2.2 บันทึกข้อมูลการดำเนินการ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การคำนวณทางคณิตศาสตร์
2. การประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

หลักการหรือความรู้เชิงทฤษฎีที่ซับซ้อนในการตัดสินใจ ในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (Technical Interview) ที่ใช้สังเกตความสามารถในการปฏิบัติงาน และเอกสารหลักฐานที่เป็นผลงานการแก้ปัญหาซับซ้อนที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย ที่ผู้เข้ารับการประเมินต้องนำมาแสดง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การวิเคราะห์วางแผนแก้ปัญหา คือการประเมินข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อสรุปปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปในกระบวนการเพาะปลูกอ้อย และวางแผนแก้ปัญหา
2. การตัดสินใจแก้ปัญหาทางที่ซับซ้อน คือการใช้หลักการหรือความรู้เชิงทฤษฎีที่ซับซ้อนในการตัดสินใจ ประกอบกับข้อมูลที่รวบรวมไว้ โดยมีการบันทึกข้อมูลการดำเนินการ และผลที่ได้ไว้สำหรับเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน
2. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
3. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน
4. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ